

تعاملات آن لاین پلی برای حفظ حمایت های اجتماعی سرزمین مادری

زهرا زارع^۱، رحمت الله امیر احمدی^۲

چکیده

تکنولوژی های نوین ارتباطات با قابلیت های خود توانسته اند نقش مهمی در برقراری، بسط و حفظ تعاملات بدون در نظر گرفتن بعد مکان داشته باشند؛ دسترسی راحت، ارزان بودن و آسانی استفاده این امکان را فراهم می کند تا مهاجران به خارج از کشور و وابستگان آنها در ایران پیوندهای خود را حفظ کنند. این مطالعه نحوه تعاملات آن لاین و حمایت های موجود در آن با رویکرد کمی و با توجه به ماهیت مسئله به روش پیمایش اینترنتی با ابزار پرسشنامه بررسی کرده است. اکثر پاسخگویان از طریق تلگرام و پس از آن شبکه های اجتماعی دیگر چون واتس آپ، ایمو و اسکایپ و... با وابستگان خود در تماس هستند که این تعامل با اعضای خانواده درجه یک در فاصله زمانی کمتری صورت می گیرند. افراد غالباً حول محور "درد دل و هم صحبتی" و پس از آن "مشاوره و رد و بدل کردن اطلاعات" در تماسند و زنان بیش از مردان حمایت عاطفی و مصاحبتی دریافت می کنند. افراد احساس وابستگی زیادی به این تعامل آن لاین دارند، مردان وابستگی بیشتری به تعاملات آن لاین با وابستگان زن خارج از کشور دارند. هر چه رابطه با فرد ساکن در خارج از کشور نزدیک تر باشد (مثل خانواده درجه یک)، این وابستگی بیشتر است. همچنین امنیت خاطر زیادی از دسترسی راحت به تعاملات آن لاین احساس می شود.

مهاجران به واسطه زندگی در فرهنگ جدید و متفاوت و همچنین وابستگان آنها در داخل کشور به واسطه فقدان تعامل حضوری و نزدیک چالش هایی را تجربه می کنند. امکان تعامل آن لاین این فرصت را بیشتر فراهم می کند که آنها با هم در تماس بوده و پیوندهای خونی، عاطفی و دوستی خود را حفظ و سازگاری بیشتری با شرایط موجود خود نشان دهند. کلید واژه: شبکه اجتماعی، تعامل آن لاین، حمایت اجتماعی، تکنولوژی ارتباطات، سرزمین مادری

^۱ استادیار جامعه شناسی، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران ایمیل: zzare@iauet.ac.ir

(نویسنده مسئول)

^۲ استادیار جامعه شناسی، واحد آزادشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، گلستان، ایران. ایمیل: amirahmadi569@gmail.com

تعامل مهم ترین بخش زندگی اجتماعی است و درک ما از جهان اجتماعی و خود بیشتر مرهون این روابط متقابل می باشد؛ این روابط و پیوندهای اجتماعی سرمایه اجتماعی هر فرد محسوب می شوند و فرد می تواند از طریق آنها بر منابع و حمایت های موجود در این پیوندها دسترسی پیدا کند. در گذشته مکان و نزدیکی جغرافیایی در شکل گیری، بسط و حفظ این تعاملات نقش به سزایی داشت؛ در نتیجه دوری همواره تهدیدی برای گسست این روابط قلمداد می شد و افراد با مهاجرت یا مسافرت های طولانی ممکن بود بخشی از شبکه اجتماعی خود را در گذر زمان بواسطه فقدان یا ضعف ابزارهای ارتباطی دوجانبه از دست بدهند و در نتیجه حمایت های اجتماعی رد و بدل شده در این تعاملات نیز دستخوش تغییراتی می شد که این مسئله برای مهاجران و افراد دور از سرزمین مادری بیشتر چالش برانگیز است، چرا که بسیاری از شبکه های اجتماعی در زمان طولانی و تحت تاثیر زبان مشترک و یا پیوندهای خونی شکل گرفته اند که جایگزینی آنها زمان بر، دشوار و گاه هزینه بر است.

نکته قابل توجه دیگر، مساله سازگاری مهاجران خصوصا مهاجران بین المللی با فرهنگ جدید و متفاوت است که روند و میزان این سازگاری برای فرد می تواند هزینه های جسمی، روانی، اجتماعی و فرهنگی داشته باشد. مهاجرت می تواند بر سلامت جسمی، روانی و اجتماعی مهاجران تاثیر بگذارد (احمدرش و عیدی، 1396؛ برومندزاده و نوبخت، 1393؛ مرادی و همکاران، 1391؛ بیگدلی، 1390 و ایمان و مرادی 1388). این مساله می تواند برای وابستگان این افراد به شکلی دیگر بواسطه فقدان پیوندهای قبلی با فرد مهاجر بروز کند. بنابراین حفظ پیوند و ارتباطات اجتماعی با سرزمین مادری منبع حمایتی خوبی برای هر دو طرف قلمداد شود.

تاثیرات حمایت اجتماعی در سازگاری، سلامت، حس خوب، استرس، افسردگی و نظایر آن در بسیاری مطالعات تایید شده است (مرادی و جمشیدی، 1397؛ افشانی و شیرینی محمد آباد، 1396؛ لیو و همکاران، 2016؛ رازورل و همکاران، 2013؛ پارک و همکاران، 2012؛ ولمن و ورتلی، 1989) و خصوصا در مهاجرت و تاثیری که از تغییرات شبکه بواسطه فقدان حمایت های سرزمین مادری می گذارد، مورد بررسی قرار گرفته است (جوئن و همکاران، 2016؛ چادویک و کالینز، 2015؛ زو و چی، 2013؛ پویات، 2103؛ لی و همکاران، 2012؛ استورات و همکاران 2010)؛ بنابراین حفظ پیوندهای سرزمین مادری و حمایت های موجود در آن کمک می کند تا افراد در مکان جدید تنش های کمتری داشته و سازگاری بهتری در گذر زمان داشته باشند و استرس کمتری را تجربه کنند.

تکنولوژی های نوین ارتباطات مبتنی بر اینترنت با قابلیت های خود توانسته اند نقش مهمی در برقراری، بسط و حفظ تعاملات بدون در نظر گرفتن بعد مکان داشته باشند؛ دسترسی راحت، ارزان بودن و آسانی استفاده، توانایی شگفت انگیزی به افراد می دهند تا بتوانند بدون در نظر داشتن زمان و مکان، تعامل را مدیریت کنند و نوشتاری، صوتی یا تصویری به صورت آن لاین با هم در تماس باشند و از بسیاری از مزایای یک شبکه وابسته به مکان بهره برند که قطعا یکی از این مزایا رد و بدل شدن حمایت های اجتماعی بین فرد و اعضای شبکه در سرزمین مادری است. چنانچه وانگ و همکاران (2015) اشاره می کنند که حمایت اجتماعی آن لاین نقش مثبتی در سازگاری اجتماعی و فرهنگی دانشجویان بین المللی دارد. سوئل و والدینگر (2010) نیز در مطالعه خود به این موضوع می پردازد که بسیاری از مهاجران بخشی از پیوندهای مادری خود را با افراد کوچکی با شدت زیاد حفظ می کنند؛ سامرویل (2008) نیز اشاره می کند که تکنولوژی ارتباطات پیوندهای مهاجرین با سرزمین مادری را حفظ می کند.

حفظ پیوندهای سرزمین مادری بسیاری حمایت ها را از سوی خانواده، دوستان و وابستگان فرد آماده و مهیا می کند. این موضوع از آن جهت اهمیت زیادی دارد که این حمایت ها هم برای فرد مهاجر و هم برای وابستگان وی در سرزمین مادری مهم است. بر این اساس این مطالعه تلاش کرده است تا به بررسی وضعیت و نحوه حفظ

پیوندهای افراد با اعضا شبکه اجتماعی شان که در خارج از ایران زندگی می کنند بپردازد و تمرکز اصلی بر پیوندها و حمایت هایی است که طریق اینترنت و آن لاین شکل می گیرند . بنابراین سوال اصلی در این مطالعه این است که چگونه تکنولوژی ارتباطات کمک می کند تا افراد شبکه های اجتماعی خود را صرفنظر از مکان حفظ کنند؟ و افراد از چه روش های آن لاینی برای دریافت یا ارائه حمایت اجتماعی شان استفاده می کنند؟ این تحقیق به روش اینترنتی از افرادی که ساکن ایران هستند و حداقل یکی از وابستگان آنها در خارج از ایران زندگی می کنند، نحوه تعاملات آن لاین و حمایت های موجود در آن را مورد بررسی قرار داده است .

بر این اساس، فرضیاتی که در تحقیق مد نظر است این که :

- مهاجران با وابستگان خود از طریق شبکه های اجتماعی در تعامل هستند.
- حمایت های اجتماعی را از طریق تعامل آن لاین رد و بدل می کنند.
- به این تعاملات اعتماد دارند و به آن وابسته هستند.
- و هر چه نزدیکی فرد با مهاجر بیشتر باشد این ارتباط آن لاین میزان تماس بیشتر و تداوم بیشتری دارد.

مبنای نظری

محققان شبکه به بررسی اینکه چرا مردم روابط شبکه ای را ایجاد، حفظ یا منحل و یا احتمالاً اینکه دوباره این ارتباط را برقرار می کنند و اینکه چه افرادی این روابط را شکل می دهند و عایدی آن چیست، پرداخته اند. سیر این رویکردها و تحولات به صورت خلاصه در جدول 1 آمده است.

جدول شماره 1: جدول نظریه های شبکه (منبع: کواناق، 2007: 30)

مثال	عاملیت / معنی ساکن در	نیروهای بیرونی شکل دهنده شبکه	رابطه اجزا با کل	داراییها (شمول) شبکه	کنش شبکه ای	وسعت شبکه	رهیافت
خویشاوندی	ساکن در گره ها	شکل گیرنده بوسیله فرهنگ	هویت حفظ شده	پیوندهای شخصی	کنش محدود	جهانی	تحلیل شبکه اجتماعی
اعضای کلوب	ساکن در گره ها	شکل گیرنده بوسیله انتخاب	هویت حفظ شده	پیوندهای شخصی	کنش ممکن	خاص	تحلیل شبکه اجتماعی آمریکایی
کلاس درس	برآمده از هدف	هدف/پیروزی یا شکست	هویت گم شده	مردم/متون/اشیاء(عین بیت ها)...	به عنوان موجودیت منسجم	خاص	تئوری شبکه گکشگر
سازمان ملل متحد /گروه 8G	برآمده از هدف	روابط قدرت جهانی	هویت حفظ شده رو به گسترش	موقعیت ها/کارکردها/ تکنولوژی ها/شبکه های بزرگ	به عنوان موجودیت منسجم (وابسته)	خاص	کاستلز
آشوبها	برآمده از پیوندها	روابط قدرت جهانی	هویت حفظ شده رو به گسترش	مردم /انگیزه ها /جهت گیری ها	وسیع/کنش ممکن	جهانی	هارت و نگری
حمل و نقل	برآمده از شبکه	شکل گیرنده بوسیله جریان ها	هویت سیال است	روابط شبکه	جریان تسهیل شده	خاص	دلوز و گاتاری
fansites	برآمده از شبکه	شکل گیرنده بوسیله پیوندها	هویت سیال است	پیوندهای شخصی	کنش ممکن	جهانی	تئوری اینترنت (پسا ساختارگرایی)
اینترنت/ کانال ها	برآمده از هدف	اثربخشی/ هدف	تحول اجزا با هم	قراردادها /سرورها/ کامپیوترها/کد/ داده/ فیبر نوری	جریان تسهیل شده	جهانی	معماری اینترنتی
اشتراک فایل	برآمده از شبکه	شکل گیرنده بوسیله پیوندها	هویت حفظ شده رو به گسترش	مردم /انگیزه ها/ متون/سازمان ها	وسیع/کنش ممکن	خاص	اینترنت اجتماعی

در این میان اینترنت نقش مهمی در تعاملات امروزی بازی می کند، نزد چارلز اس اینترنت به راحتی مادر همه شبکه ها محسوب می شود. شبکه اینترنت انعطاف پذیر، سازگار، غیر سلسله مراتبی، دارای ساختار جهانی

ریزومی ها ، وب بدون نقاط مرکزی، اصول سازمان یافته و سلسله مراتب است (کاوآناق، 2007) به عقیده محققین شبکه اجتماعی، اینترنت در حمایت از پیوندهای مستحکم و چندگانه در بین افراد بسیار تواناست. درست مانند جاده که ابزار زیرساختاری هستند تا جریان مبادلات تجاری آف لاین را تقویت کنند، اینترنت نیز ابزار زیرساختاری است که مبادلات اجتماعی آنلاین را میسر می سازد. علاوه بر آن، اینترنت همچنین می تواند دامنه شبکه های اجتماعی را با قادر ساختن مردم برای ارتباط با افراد بیشتری نسبت به گذشته، افزایش دهد (ترلو و همکاران، 1389). از دید گیدنز اینترنت در حال دگرگون کردن سیمای زندگی روزانه است - تیره و تاریک ساختن مرزهای میان امر جهانی و امر محلی، ایجاد مجراهای تازه برای ارتباطات و تعامل و امکان پذیر ساختن انجام وظایف هر چه بیشتری به صورت شبکه ای (گیدنز، 1386).

تحقیقات اخیر نشان می دهد که تاثیر اینترنت در زندگی اجتماعی و شخصی افراد غیرقابل انکار است ، ولیکن مثبت یا منفی بودن این تاثیر همچنان مورد مناقشه و در دست بررسی است؛ از جمله بعضی از اخیرترین تحقیقات داخلی این موضوع را از برخی از جنبه های منفی مورد بررسی قرار داده اند: خلیلی جولرستانی (1396) معتقد است که عدم آموزش و اطلاع رسانی صحیح در حوزه اینترنت آن را به تهدید امنیت اجتماعی تبدیل کرده ، وی آمار بالای دسترسی به سایتهای مستهجن، مخاطره انگیز و دوستیابی توسط ایرانیان را به عنوان دلیل عنوان کرده است؛ طالب پور و همکاران (1396) در تحقیق خود اشاره کرده اند که استفاده از شبکه های مجازی در گرایش جوانان به انواع ناهنجاری های اجتماعی نقش دارد. همچنین قربانی و خسروی (1396) عضویت در شبکه های اجتماعی را در بروز رفتارهای پرخطر موثر دانسته اند. عامری و همکاران (1396) نیز در بررسی خود اشاره کرده اند که عضویت در شبکه اجتماعی تلگرام موجب کاهش میزان سرمایه اجتماعی بین کاربران این شبکه می گردد. در ادامه رسول زاده اقدم و اکبرپور (1396) در بررسی خود نتیجه گرفته اند که با افزایش میزان مدت زمان عضویت، میزان استفاده، نوع استفاده و واقعی تلقی کردن محتوای مطالب ارائه شده در فیسبوک از سوی کاربران، میزان احساس امنیت فرهنگی و اجتماعی آنها کاهش پیدا میکند.

از طرف دیگر در تحقیقات دیگری بر جنبه های مثبت آن تمرکز داشته اند ، از جمله : آذری و تابان (1391) اشاره کرده اند که میزان ارتباط با دیگران در شبکه های اجتماعی مجازی سرمایه اجتماعی را افزایش می دهد، و تولایی و همکاران (1396) پر کردن اوقات فراغت، سازماندهی گروه های اجتماعی، امکان گفت و گو و آشنایی با فرهنگ ها را فرصت های شبکه های اجتماعی مجازی می دانند. همچنین امانی کلاریجانی و تافته (1396) در نتایج تحقیق خود شرط لازم برای بازاندیشی در هویت را داشتن ارتباط با دیگر افراد در شبکه های مجازی و از جمله تلگرام می دانند.

اگر چه تحقیق مستقل داخلی و خارجی در خصوص نقش تعاملات آن لاین بر حفظ پیوندهای سرزمین مادری و حمایت اجتماعی موجود در این پیوندها مشاهده نشد، اما برخی مطالعات نقش آن را در افزایش سرمایه اجتماعی و حفظ و توسعه شبکه اجتماعی این افراد بر شمرده اند (آذری و تابان، 1396؛ سوئل و والدینگر، 2010؛ سامرویل، 2008).

شبکه فردی به ارتباطات و پیوندهای افراد به عنوان کانون و مرکز با سایر افراد و گروهها توجه دارد، معمولاً محققان ویژگیهای شبکه اجتماعی را در سه بعد: ویژگیهای ساختی (اندازه، تراکم و ...)، ویژگیهای تعاملی (فراوانی، صمیمی، متقابل بودن، دوام و ...) و ویژگیهای کارکردی (انواع حمایت) طبقه بندی می کنند (صالحی هیکویی، 1384). اگر چه شبکه های اجتماعی مساوی حمایتی اجتماعی نیستند، اما یکی از کارکرد های مهم شبکه های اجتماعی، حمایت اجتماعی است. شبکه های فردی در مقابل بحران های زندگی از افراد حمایت می کنند. ترنر (1999) حمایت اجتماعی را به عنوان پیوند اجتماعی، همبستگی اجتماعی و روابط گروه اولیه تعریف می کند؛ کوهن و همکاران (2000) حمایت اجتماعی را به عنوان هر فرایندی که از طریق آن روابط اجتماعی سبب سلامت و حس خوب شود، در نظر می گیرند (به نقل از سانگ و همکاران ، 2011).

کانیستی (2008) به سه واقعیت اصلی حمایت اجتماعی توجه دارد: حمایت دریافتی (دریافت واقعی کمک) تعمیق اجتماعی (کیفیت و نوع روابط با دیگران) و حمایت درک شده (اعتقاد بر این است که کمک در صورت لزوم در دسترس خواهد بود)، دسته بندی حمایت های اجتماعی متنوع است، برای مثال؛ باررا و اینلی (1983) شش نوع حمایت اجتماعی را تفکیک کردند: حمایت مادی، کمک رفتاری، تعامل صمیمی، هدایت، بازخورد و تعامل اجتماعی مثبت (به نقل از بارینگ و همکاران، 1988). اگر چه سیمین (2008) دو دسته اصلی را در این زمینه مطرح می کند: عاطفی (که باعث می شود ما احساس عشق و مورد توجه بودن داشته باشیم) و ابزاری (حمایت ملموس) و گاهی حمایت اطلاعاتی و یا هوانگ و وسترن (2010) سه نوع حمایت اجتماعی را در تحقیقتشان بررسی کردند: حمایت عاطفی، حمایت ابزاری و مصاحبت اجتماعی. چن و چوهی (2012) در چهار دسته حمایت اجتماعی را گروه بندی کردند: حمایت اطلاعاتی، حمایت عاطفی، حمایت ملموس و حمایت مصاحبتی. حمایت اجتماعی کارکرد مهم شبکه اجتماعی است که امروزه اینترنت نیز می تواند از طریق شبکه های اجتماعی آن لاین در بسط و حفظ آن در بین افراد و خصوصا افراد با فاصله جغرافیایی زیاد نقش مهمی داشته باشد. روش شناسی

این مطالعه با رویکرد کمی و با توجه به ماهیت مسئله به روش پیمایش اینترنتی با ابزار پرسشنامه انجام شده است. 10 متغیر این تحقیق در پرسشنامه ای کوتاه با 10 سوال بسته سنجیده شده و شامل 5 متغیر: ویژگی های فردی پاسخگو و وابسته ساکن در خارج از کشور است (سن و جنس و نسبت فرد ساکن در خارج از کشور و سن و جنس پاسخگو) و 5 متغیر نحوه ارتباط آن لاین را مورد سنجش قرار می دهد و شامل سوالاتی در مورد دفعات تماس، طریقه تماس، حمایت های اجتماعی مبادله شده، میزان احساس وابستگی به رابطه آن لاین و میزان احساس امنیت خاطر از دسترسی راحت از طریق آن لاین و اینترنتی است. شایان ذکر است بدلیل ترغیب افراد به پاسخگویی تعداد سوالات کم شده و مهم ترین آنها پرسیده شده است.

جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه افرادی است که حداقل یکی از وابستگان آنها (خانواده، دوست و آشنایان) در خارج از کشور زندگی می کنند. با توجه به ماهیت مسئله که در مورد تعامل آن لاین است و عدم دسترسی راحت به جامعه آماری از روش نمونه گیری گلوله برفی استفاده شده است؛ بدین طریق که ابتدا پرسشنامه ها برای تعدادی از افراد که احتمال می رفت شرایط نمونه را دارند از طریق شبکه های اجتماعی آن لاین چون تلگرام، واتس آپ فرستاده شده و افراد می بایست در صورت تمایل و داشتن شرایط پاسخ ها را به شماره اشاره شده در پرسشنامه ارسال می کردند و در صورت امکان این پرسشنامه را برای افراد دیگری با همین شرایط ارسال می کردند. با این اوصاف در نهایت 232 پاسخنامه قابل اطمینان دریافت شد و برخی به دلیل ناقص بودن حذف گردید.

سوالات پرسشنامه دارای اعتبار سازه است، چرا که از شاخص های شبکه اجتماعی استخراج شده است و بارها در مطالعات متعدد خارجی و داخلی مورد سنجش قرار گرفته اند، قابلیت اعتماد تحقیق بدلیل اجرای اینترنتی پرسشنامه قابل توجه است، از یک طرف با اجرای تحقیق در فضای مسئله تحقیق، حذف نقش عوامل انسانی و واضح و کوتاه بودن سوالات به نظر می رسد، اجرای تحقیق در شرایط خوبی انجام شده باشد. تعداد 232 پاسخنامه نیز قابلیت اعتماد قابل قبولی را ایجاد می کند، شایان ذکر است که با افزایش تعداد پاسخنامه عملا نتایج تحقیق تغییر کمی داشته است.

یافته های این تحقیق از طریق آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند، در آمار توصیفی: توزیع فراوانی و درصد، میانگین و نما و در آمار استنباطی تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است. یافته ها

در این مطالعه 232 نفر شامل 156 زن (67.2 درصد) و 76 مرد (32.8 درصد) با میانگین سنی حدود 38 سال سن شرکت کرده اند. این افراد میزان و نوع ارتباط آن لاین خود را با 131 زن (56.7 درصد) و 100 مرد (43.3

درصد) با میانگین سنی حدود 38 سال که یکی از اعضای خانواده، دوستان و یا آشنایان آنهاست و در خارج از ایران زندگی می کنند، بیان کرده اند.

نسبت فرد ساکن در خارج از کشور با فرد پاسخگو، حدود 40 درصد عضو خانواده درجه یک فرد (والدین، خواهر و برادر، همسر، فرزندان)، 11.2 درصد عضو خانواده درجه دو (خاله، عمه، عمو، دایی، برادرزاده، خواهرزاده)، 14.7 درصد عضو خانواده درجه سه (فرزندان خاله، عمه، عمو و دایی)، 6 درصد خانواده همسر (خواهر و برادرشوهر، دختر خواهر شوهر، خواهر زاده شوهر و...)، 25 درصد دوست و 3 درصد آشنایان فامیل و غیرفامیل (عروس عمه، دوست خانوادگی، استاد، همکار و...) بوده است.

اکثر پاسخگویان از طریق تلگرام (61.6 درصد) و پس از آن از طریق شبکه های اجتماعی دیگر چون واتس آپ (24.5 درصد)، ایمو و اسکایپ و... با وابستگان خود در تماس بوده اند. و احساس امنیت خاطر زیادی (نمره میانگین 78.8 از 100) از دسترسی راحت به تماس آن لاین داشته اند.

جدول شماره 2، دفعات تماس آن لاین با فرد خارج از کشور را نشان می دهد که بر اساس آن حدود 60 درصد افراد هر هفته (هر روز تا هفته ای یکبار) با وابستگان خود در تماس بوده اند، آماره نما نیز نشان می دهد که با بیشترین فراوانی پاسخگویان با خانواده درجه یک "هر روز و هفته ای چند بار"، خانواده درجه دو "ماهی چندبار یا ماهی یکبار"، خانواده درجه سه و خانواده همسر "ماهی چند بار" و با دوستان "ماهی یکبار" در تماس هستند.

جدول شماره 2: توزیع فراوانی دفعات تماس آن لاین با وابستگان در خارج از کشور

دفعات تماس	فراوانی	درصد معتبر	نما دفعات تماس با توجه به نسبت فرد ساکن در خارج از کشور
هر روز	43	18.5	خانواده درجه یک (30.4 درصد) //
هفته ای چند بار	49	21.4	خانواده درجه یک (30.4 درصد) //
هفته ای یکبار	41	17.9	
ماهی دو یا سه بار	36	15.7	خانواده درجه دو (28 درصد) // خانواده درجه سه (33.3 درصد) // خانواده همسر (28.6 درصد)
ماهی یکبار	43	18.8	خانواده درجه دو (28 درصد) // دوست (31 درصد)
دو تا 11 مرتبه در سال	16	7	
سالی یکبار	-	-	
چند یکسال یکبار	1	0.4	
جمع	229	100	
خطا	3		
جمع کل	232		

جدول شماره 3 نشان می دهد که حمایت های اجتماعی که پاسخگویان با وابستگان خود در خارج کشور رد و بدل می کنند، بیشتر شامل حمایت عاطفی و مصاحبتی بود، یعنی 87 درصد با وابستگان خود حول محور "درد دل و هم صحبتی" تعامل دارند، حدود 50 درصد حمایت اطلاعاتی و مشورتی دارند و "مشاوره و رد و بدل کردن اطلاعات" را عنوان کرده اند. حمایت مالی و خدماتی فراوانی کمتری دارند و حدود 12 درصد "حمایت مالی" و 13.8 درصد حول محور "انجام امور کاری و اداری فرد در ایران" است. همچنین آمار نما نشان می دهد که بیشترین فراوانی حمایت صرف نظر از نسبت فرد "درد دل و هم صحبتی" است.

جدول شماره 3: توزیع فراوانی حمایت های اجتماعی مبادله شده با وابستگان در خارج از کشور

حمایت اجتماعی	فراوانی	درصد	درصد کل	نما حمایت اجتماعی با توجه به نسبت فرد ساکن در خارج از کشور

تمام نسبت ها	100	87	202	درد دل و هم صحبتی
	100	48.7	113	مشاوره و رد و بدل کردن اطلاعات
	100	12	28	حمایت مالی
	100	13.8	32	انجام امور کاری و اداری فرد در ایران

در ادامه جدول شماره 3، جدول 4، فراوانی حمایت های اجتماعی مبادله شده را با توجه به جنسیت فرد خارج از ایران نشان می دهد، همانگونه که مشخص است زنان حمایت عاطفی و مصاحبتی بیشتری نسبت به مردان دریافت می کنند، در عوض مردان حمایت مالی و حمایت خدماتی (انجام امور اداری و کاری) بیشتری را دریافت کرده اند. حمایت مشورتی تقریباً برای زنان و مردان مشابه بوده است. هر چند با توجه به آزمون وی کرامرز تفاوت حمایت ها با توجه به جنسیت وابستگان خارج از کشور با خطایی بیش از 0.05 معنادار نیست و نمی توان با اطمینان 95 درصد بیان کرد حمایت ها با توجه به جنسیت فرد ساکن در خارج از کشور متفاوت است.

جدول شماره 4: توزیع درصد فراوانی و آزمون معناداری رابطه بین دو متغیر حمایت های اجتماعی مبادله شده با توجه به جنسیت وابستگان در خارج از کشور

جنسیت فرد ساکن در خارج از ایران		درصد فراوانی حمایت اجتماعی
مرد	زن	
81.8	87.8	درد دل و هم صحبتی
49.3	48.6	مشاوره و رد و بدل کردن اطلاعات
18.7	8.9	حمایت مالی
21.3	10.2	انجام امور کاری و اداری فرد در ایران
0.197	0.242	مقدار ضریب وی کرامرز (Cramer's V)

جدول شماره 5 میزان وابستگی به تعامل آن لاین را نشان می دهد؛ که بر اساس آن همه افراد پاسخگو میزان وابستگی خود را به تعاملات آن لاین زیاد ابراز کرده اند. با تفکیک بیشتر بین جنسیت فرد پاسخگو و فرد ساکن در خارج از ایران مشخص می شود که مردانی که وابستگان زن خارج ایران دارند به این رابطه وابستگی بیشتری دارند. برای اساس آزمون تی، تفاوت میزان وابستگی زنان پاسخگو به تعامل آن لاین با مردان به طور معناداری از وابستگان زن خارج از ایران بیشتر است ولی این تفاوت معناداری در مورد مردان پاسخگو مشاهده نشد. جدول شماره 5: تفاوت میزان وابستگی به تعاملات آن لاین در زنان و مردان پاسخگو با توجه به جنسیت وابسته ساکن خارج از ایران

جنسیت پاسخگو	جنسیت فرد در تعامل	میانگین میزان وابستگی به تعاملات آن لاین (از ۱۰۰)	مقدار t	df	sig
زن	زن	۶۷,۲	۲,۲۱۵	۳۹,۶۲	۰,۰۳۳
	مرد	۷۰,۶			
مرد	زن	۷۷	۰,۳۵	۹۱,۳۲	۰,۷۲۴
	مرد	۶۸,۸			

با توجه به اطلاعات جدول 6 ، میانگین احساس وابستگی به رابطه آن لاین (از 100) برابر 69 است که در حد زیاد است، همچنین این وابستگی در نسبت های مختلف قدری متفاوت است ؛ چنانچه میزان آن در خانواده درجه یک 84.5 از 100 است که میزان وابستگی بسیار زیادی را نشان می دهد . بر اساس جدول شماره 7 ، آزمون تحلیل واریانس یک طرفه نشان می دهد که میزان احساس وابستگی با توجه به نسبت با فرد ساکن در خارج کشور تفاوت معنادار دارد و مقدار F با خطایی کمتر از 0.05 معنادار است. بر این اساس افراد هر چه با فرد ساکن در خارج از کشور نسبت نزدیک تری دارند ، احساس وابستگی بیشتری به تعاملات آن لاین خود دارند.

جدول شماره ۶: میانگین میزان وابستگی به رابطه و احساس امنیت خاطر با توجه به نسبت با فرد ساکن در خارج کشور

نسبت	میانگین احساس وابستگی به رابطه آن لاین (از ۱۰۰)
خانواده درجه یک (والدین ، خواهر و برادر ، همسر ، فرزندان)	84.5
خانواده درجه دو (خاله ، عمه ، عمو ، دایی، برادرزاده ، خواهرزاده)	59.2
خانواده درجه سه (فرزندان خاله ، عمه ، عمو و دایی)	55.2
خانواده همسر (خواهر و برادر شوهر ، دختر خواهر شوهر ، خواهر زاده شوهر و ...)	58.4
دوست	61.2
آشنایان فامیل و غیرفامیل (عروس عمه ، دوست خانوادگی ، استاد ، همکار و ...)	54.2
میانگین کلی	69

جدول شماره ۷: تحلیل واریانس یک طرفه میزان وابستگی به رابطه و احساس امنیت خاطر با توجه به نسبت با فرد ساکن در خارج کشور

sig	F	مجذور میانگین	درجه آزادی	مجموع مربعات	میانگین احساس وابستگی به رابطه آن لاین
۰,۰۰	۱۶,۵۳	۱۸,۸۳	۵	۹۴,۱۵	
۰	۲	۱,۱۳۹	۲۲۶	۲۵۷,۴۱۹	
			۲۳۱	۳۵۱,۵۶۹	

نتیجه گیری

مهاجرت خصوصا مهاجرت های بین المللی ، تغییرات زیادی در فرهنگ فرد مهاجر، سبک زندگی و شبکه روابط اجتماعی فرد ایجاد می کند که بواسطه آن می تواند چالش های جسمی ، روانی ، اجتماعی و فرهنگی زیادی در فرد مهاجر بروز کند. نحوه مواجهه فرد مهاجر با فرهنگ جدید با توجه به ویژگی های فرد و محیط جدید می تواند متغیر باشد و استراتژی هایی از همانندگردی، جدایی ، یکپارچگی و حاشیه نشینی به دنبال داشته است. در این میان حفظ پیوندهای ارتباطی با سرزمین مادری می تواند به عنوان یک تسهیلگر در سازگاری با محیط جدید عمل کند و فشارهای مهاجرت را خصوصا در ابتدای آن بکاهد.

در این میان ، تکنولوژی های نوین ارتباطات هر روز قابلیت های جدیدی را برای تعاملات آن لاین فراهم می سازند، قابلیت هایی که این امکان را فراهم می کنند تا افراد با هزینه کم و در زمانهای مختلف، محدودیت های مکانی تعامل را نادیده بگیرند و روابط اجتماعی خود را حفظ یا بسط دهند. این مسئله برای مهاجرین و مسافری به خارج از کشور که فاصله جغرافیای زیادی با سرزمین مادری دارند، بسیار حائز اهمیت است. بنابراین با این شبکه های اجتماعی آن لاین و اینترنتی می توان بسیاری از حمایت های شبکه های اجتماعی را که در زمان طولانی و تحت تاثیر زبان مشترک و یا پیوندهای خونی شکل گرفته اند حفظ کرد یا حداقل مانع قطع آن شد.

نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که افراد ساکن ایران با وابستگان خود (خانواده، دوست یا آشنا) در خارج از ایران دائماً از طریق شبکه‌های آن لاین و اینترنتی چون تلگرام و پس از آن شبکه‌های اجتماعی دیگر چون واتس‌آپ، ایمو و اسکایپ و... در تماس هستند که این تعامل با اعضای خانواده درجه یک در فاصله زمانی کمتری صورت می‌گیرند. افراد غالباً حول محور "درد دل و هم صحبتی" و پس از آن "مشاوره و رد و بدل کردن اطلاعات" در تماسند و حمایت‌های مالی و خدماتی نیز در برخی تعاملات دیده می‌شود که فراوانی کمتری دارد؛ زنان بیشتر حمایت عاطفی و مصاحبتی دریافت می‌کنند و مردان حمایت‌های مالی و خدماتی که البته فراوانی کمتری دارد. صرف‌نظر از نسبت با فرد ساکن خارج از کشور غالباً "درد دل و هم صحبتی" حمایت مهم رد و بدل شده است. افراد احساس وابستگی زیادی به این تعامل آن لاین دارند و هر چه رابطه با فرد ساکن در خارج از کشور نزدیک تر (مثل خانواده درجه یک) باشد، این وابستگی بیشتر است. همچنین امنیت خاطر زیادی از دسترسی راحت به تعاملات آن لاین احساس می‌شود. همچنین مردان با وابستگان زن خارج از ایران و زنان با وابستگان مرد خارج از ایران تعامل بیشتری داشته‌اند و وابستگی بیشتری به تعامل آن لاین اظهار کرده‌اند.

جالب توجه است که برای خانواده درجه یک (مثل فرزندان، والدین، خواهر، برادر و همسر) این تعامل منبع حمایتی مهمی محسوب می‌شود که می‌تواند دوری مکانی و خلا تعاملات چهره به چهره را بکاهد. همچنین افراد پس از خانواده درجه یک تعامل بیشتری با دوستان خود دارند و وابستگی بیشتری به آن احساس می‌کنند که حکایت از نقش مهم دوستان در شبکه اجتماعی تعاملات روزمره دارد؛ این در حالی است که تعامل با خانواده همسر و آشنایان دور بسیار ضعیف بوده است.

نتایج این تحقیق برخی یافته‌های قبلی را که معتقد بودند، افراد امنیت خاطر کمی به این شبکه‌ها دارند و آن را تهدیدی برای هویت و سرمایه اجتماعی می‌دانند را رد می‌کنند (خلیلی جولرستانی، ۱۳۹۶؛ قربانی و خسروی، ۱۳۹۶؛ عامری و همکاران، ۱۳۹۶؛ رسول زاده اقدم و اکبرپور، ۱۳۹۶) و بیشتر جنبه مثبت و کارگشای این تعاملات را از دید مخاطبین مورد نظر قراردادده است که با تحقیقات آذری و تابان (۱۳۹۶)، سوהל و والدینگر (۲۰۱۰) و سامرویل (۲۰۰۸) همراستا است.

نتایج این تحقیق بیشتر بر پیامدهای مثبت تعامل آن لاین برای افراد ساکن ایران که وابستگی در خارج از کشور دارند، متمرکز است. این تعاملات کمک می‌کند تا هم فرد مهاجر و ساکن خارج از ایران احساس تعلقات خانوادگی، قومی، زبانی و ملی خود را فراموش نکند و از ریشه‌های خود به یکباره جدا نشود و بتواند در محیط فرهنگی متفاوت که غالباً زبان و ویژگی‌های متفاوت و جدیدی دارد بیشتر دوام بیاورد و خود را سازگار کند؛ وی به مرور زمان با حفظ بخش‌های زیادی از هویت فرهنگی خود، هویت جدیدی را نیز کسب می‌کند و در حقیقت می‌تواند هویت چند فرهنگی داشته باشد، اگر چه مسافرت و اقامت در ایران برای بازیابی و حفظ ارزش‌ها و حمایت‌های سرزمین مادری بسیار تاثیرگذار است، ولیکن حس هر لحظه آن لاین بودن و امکان ارتباط مستمر صوتی یا تصویری با وابستگان در ایران که با هزینه کم و امکانات مختصر قابل انجام است، تحولی مهم در شکل‌گیری نوعی تعاملات اینترنتی برای افراد محسوب می‌شوند که می‌تواند لحظات و وقایع را با ایران گره بزنند و از حس با هم بودن مجازی بهره ببرند؛ امکانی که در سال‌های نه‌چندان دور محقق نبود و شاید حسرت بسیاری از مهاجرین بوده است.

از طرف دیگر افراد مهاجر و ساکن خارج از ایران خود منبع حمایت و تعلق خاطر خانواده، دوستان و وابستگان خود هستند و غیبت آنها بواسطه عدم حضور گاهی می‌تواند تاثیرات نامطلوب زیادی خصوصاً بر نزدیکان فرد بگذارد، این مسئله که فرد ساکن ایران می‌تواند در هر لحظه حس دسترسی آسان را داشته باشد علاوه بر احساس امنیت خاطر، روابط، خاطرات و تعلقات جمعی را نیز حفظ می‌کند و کمک می‌کند افراد حس بهتری از فقدان‌های عزیزان خود داشته باشند. آنها می‌توانند حمایت‌های خود را در قالب مصاحبت، مشاوره و سایر خدمات مورد نیاز ارائه کنند و همچنین حمایت‌هایی را از طریق تعامل آن لاین دریافت کنند.

در نهایت، همانگونه که محققین شبکه می گویند، امروزه اینترنت مادر همه شبکه ها محسوب می شود و کمک می کند تا پیوندهای زیادی حفظ یا بسط یابند که ظهور و نشر ابزارهای ارتباطی جدید که هر روز آسان تر و راحت تر در اختیار عموم قرار می گیرند، با کیفیت بهتری می تواند این امر را میسر کند. تکنولوژی های نوین ارتباطات، زندگی اجتماعی را دگرگون کرده است؛ به اشتراک گذاشتن لحظه ها به صورت آن لاین و حس با هم بودن ناشی از آن تحولی عظیم در بهره مندی از حمایت های اجتماعی است که نقش مهمی در سلامت، سازگاری و حس خوب بودن دارد. اگر چه هنوز مکان برای تعامل مهم است و ارتباطات چهره به چهره جایگاه مهمی دارد، ولیکن تعاملات آن لاین نیز می توانند جایگزین خوبی برای حفظ تعاملات روزمره باشند، خصوصا در شرایطی که هنوز جایگزین های مناسبی برای تعامل وجود ندارد یا تمایل به حفظ پیوند با بعضی از وابستگان صرفنظر از میزان فاصله با آنها وجود دارد.

منابع

- آذری، علامرضا؛ تابان، امیدوار. (1391). بررسی نقش شبکه های اجتماعی مجازی بر سرمایه اجتماعی. مجله فرهنگ ارتباطات 2 (6): 181-209
- افشانی، سید علیرضا؛ شیرینی محمد آباد، حمیده. (1396). نقش سرمایه اجتماعی در ارتقای سلامت اجتماعی زنان شهر یزد. فصلنامه پژوهش نامه زنان (22): 1-20
- امانی کلاریجانی، امراالله؛ تافته، منیره. (1396). بررسی تاثیر عضویت در شبکه اجتماعی پیام رسان تلگرام بر رشد هویت بازانديشانه جوانان (مطالعه موردی: دانشجویان دانشگاه آزاد تهران شرق). فصلنامه مطالعات راهبردی ورزش و جوانان (36): 175-194
- ایمان، محمد تقی & مرادی، گلرادی. (1388). بررسی رابطه بین راهبردهای فرهنگ پذیری و سلامت روانی در میان مهاجران: نمونه موردی مطالعه شهر کرمانشاه، فصلنامه جامعه شناسی کاربردی (33): 170-147
- برومندزاده، محمد رضا & نوبخت، رضا. (1393). مروری بر نظریات جدید مطرح شده در حوزه مهاجرت. فصلنامه جمعیت (90/89): 90-73
- بیگدلی، شعله. (1390). مطالعه کیفی وضعیت روانی- اجتماعی زنان ایرانی مهاجر. تحقیقات زنان (3)
- ترلو، کریستین. (1389). ارتباطات کامپیوتر - واسط (CMC) تعاملات اجتماعی و اینترنت. مترجم: سوناز تربتی. تهران: انتشارات جامعه شناسان. چاپ اول
- تولایی، روح الله؛ صباغی، زهرا؛ نظافتی، نوید. (1396). شناسایی و تحلیل فرصتها و تهدیدهای شبکه های اجتماعی در فضای مجازی؛ مورد مطالعه، دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی. فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران (39): 175-153
- خلیلی جولرستانی، سید احمد. (1396). نگاهی دوباره به چالشها و تهدیدات فضای مجازی بر امنیت پایدار. فصلنامه بصیرت و تربیت اسلامی (42): 147-176
- رسول زاده اقدم، صمد؛ اکبرپور، حامد. (1396). مطالعه رابطه استفاده از شبکه اجتماعی فیسبوک و احساس امنیت فرهنگی و اجتماعی (مورد مطالعه: جوانان شهر تبریز). فصلنامه مطالعات راهبردی ورزش و جوانان (35): 93-
- صالحی هیکویی، مریم. (1384). بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی شبکه و اعتماد متقابل بین شخصی و جنسیت. پایان نامه کارشناسی ارشد پژوهش اجتماعی. دانشگاه الزهرا
- طالب پور، اکبر؛ منصوری، فردین؛ رستمی، تورج. (1396). تاثیر استفاده غیرمتعارف و بی رویه از شبکه های اجتماعی مجازی بر گرایش جوانان به ناهنجاری های اجتماعی (مورد مطالعه کرمانشاه). نشریه بررسی مسائل اجتماعی ایران 8 (2): 126-103
- عامری، محمد علی؛ حیدر نژاد، علیرضا؛ سیاح البرزی، هدایت. (1397). تاثیر عضویت در شبکه های اجتماعی بر سرمایه اجتماعی کاربران با تاکید بر امنیت اجتماعی (مورد مطالعه: شهر ورامین): 27-50

- قربانی، علیرضا؛ خسروی، مصطفی. (1396). رفتارهای پرخطر پیامد عضویت در شبکه های مجازی (مورد مطالعه: دانشجویان دانشگاه پیام نور مرکز گنبد کاووس). نشریه بررسی مسائل اجتماعی ایران 8(2) : 169-149
- گیدنز، آنتونی. (1386). جامعه شناسی. مترجم: حسن چاوشیان. تهران: نشر نی
- مرادی، گلرادی & بوستانی داریوش. (1391). بررسی رابطه ی بین مسئولیت اجتماعی و سلامت روانی مهاجران. فصلنامه جامعه شناسی کاربردی (45): 170-149
- مرادی، علی & جمشیدی، انسیه. 1397. ارتباط شبکه های اجتماعی و کیفیت زندگی مرتبط با سلامت در بزرگسالان تهران. مجله پایش (78) : 147
- Baring, J., MacEwen, K.E. and Pratt, L.I. (۱۹۸۸), "Manipulating the type and source of social support: an experimental investigation", Canadian Journal of Behavioral Science, Vol. ۲۰ No. ۲, pp. ۱۴۰-۵۳
- Chadwick, K. A., & Collins, P. A. (2015). Examining the Relationship between Social Support Availability, Urban Centre Size, and Self-Perceived Mental Health of Recent Immigrants to Canada: A Mixed-Methods Analysis. *Journal of Social Science & Medicine*. 128, 220-230
- Cavanagh Allison ,2007, Sociology in the age of the internet, network, open university press, first published
- Jeon, H., & Lubben, J. (2016). The Influence of Social Networks and Supports on Depression Symptoms: Differential Pathways for Older Korean Immigrants and Non-Hispanic White Americans. *Care Management Journals*.17(1), 13-23
- Huang, X. and Western, M. (۲۰۱۰), "Social support networks and subjective well-being in Queensland",The Australian Sociological Association Conference, Macquarie University, Sydney, December ۶-۹.
- Kaniasty, K. (۲۰۰۵), "Social support and traumatic stress", Journal of the PTSD Research Quarterly, Vol. ۱۶ No. ۲.
- Lee, Y. S. C., Suchday ,S.,& Wylie-Rosett ,J. (2012).Perceived Social Support, Coping Styles, and Chinese Immigrants' Cardiovascular Responses to Stress. *International Journal of Behav. Med*, 19(2),174–185
- Liu, L., Gou, Z., & Zuo, J. (2016) Social Support Mediates Loneliness and Depression in Elderly People. *Journal of Health Psychology*. 21(5), 750–758
- Park, J., Kitayama, S., Karasawa, M., Curhan, K., Markus, H.R., Kawakami, N., ... Ryff, C.D. (2012), Clarifying the Links between Social Support and Health: Culture, Stress, and Neuroticism Matter. *Journal of Health Psychology*.18(2) ,226–235
- Razurel, C., Kaiser, B., Sellenet, C., & Epiney, M.(2013).Relation Between Perceived Stress, Social Support, and Coping Strategies and Maternal Well-Being: A Review of the Literature. (*Online*) *Journal of Women & Health*. 53(1),74–99
- Soehl, T., & Waldinger, R. (2010). Making the Connection: Latino Immigrants and their Cross- Border Ties. *Ethnic and Racial Studies*. 33(9),1489-1510
- Somerville, K. (2008). Transnational Belonging among Second Generation Youth: Identity in a Globalized World. *Journal of Social Sciences*. 10, 23-33
- Seeman, T. (۲۰۰۸), Support & Social Conflict: Section One – Social Support, available at: www.macses.ucsf.edu/research/psychosocial/socsupp.php (accessed May ۱, ۲۰۱۶).

- Song, L., Joonmo, S. and Nan, L. (۲۰۱۱), "Social support", in Scott, J. and Carrington, P.J. (Eds), *Handbook of Social Network Analysis*, Sage, London.
- Stewart, M. J., Stewart. M. J., Makwarimba, E., Beiser, M., Neufeld RN, A., Simich, L., & Spitzer, D. (2010). Social Support and Health: Immigrants' and Refugees' Perspectives. *Journal of Diversity in Health and Care* .7(2), 91-103
- Turner, R.J. (۱۹۹۹), "Social support and coping", in Horwitz, A.V. and Scheid, T.L. (Eds), *A Handbook for the Study of Mental Health: Social Contexts, Theories, and Systems*, Cambridge University Press, New York, NY, pp. ۱۹۸-۲۱۰.
- Wellman, B., & Wortley, S. (1989). Brothers' Keepers: Situating Kinship Relations in Broader Networks of Social Support. *Sociological perspectives*, 32(3), 273-306.
- Wang, J., Zhong Hong, J., & Pi, Z.L. (2015). Cross-Cultural Adaptation: the Impact of Online Social Support and the Role of Gender. *Journal of Social Behaviour and Personality*. 43(1), 111-122
- Xu, L., & Chi, I. (2013). Acculturative Stress and Depressive Symptoms among Asian Immigrants in the United States: The Roles of Social Support and Negative Interaction. *Asian American Journal of Psychology*, 4(3). 217-226.

Online social interactions as connector to maintain social support of the homeland

Zahra Zare: Assistant Professor of Sociology, West Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
Email: zzare@iauet.ac.ir- Corresponding Author

Rahmatollah Amirahamdi: Assistant Professor of Sociology, Azadshahr Branch, Islamic Azad University, Golestan, Iran. Email: amirahmadi569@gmail.com

Abstract

The new technologies of communication with their capabilities have been able to play an important role in establishing, extending and maintaining interactions without considering the dimension of space; Reliable access, affordability and ease of use makes it possible for immigrants to stay abroad and their affiliates in Iran. This study examines the way online interactions and existing support in it with a quantitative approach and with regard to the nature of the problem by means of internet scanning through questionnaires.

The response of respondents through telegrams and then other social networks such as Watts Up, Emo and Skype and ... are in contact with their affiliates, which interact with first-degree family members in less time intervals. People often turn around the "heart and morning" and then "counseling and exchanging information". People have a lot of dependence on this online interaction, and the closer they

are to a person living outside the country (such as a first-degree family), this is more affiliated. There is also a great deal of security for easy access to online interactions.

Keyword: social network, online interaction, social support, communication technology, homeland

